

Willi Münzer, de *Beauftragte* in Zeeland, was evenals Bene een *alter Kämpfer*. Hij was in Osnabrück *Kreisleiter* der NSDAP geweest. Ook hij was een fanatiek nationaal-socialist; de NSB was hem te 'burgerlijk' en te 'fascistisch'. Gezond verstand en mensenkennis waren hem vreemd. Aan Seyss-Inquart stuurde hij van tijd tot tijd op diens verzoek geheime rapporten toe over de situatie in Vlaanderen – rapporten die Münzer, hogelijk ingenomen met een zo verantwoordelijke opdracht, van een in Zeeland wonende Vlaamse kunstschilder betrok; de man had 'reeds lang België verlaten en (kon) nu af en toe eens een reisje naar Antwerpen maken' waar zijn familie verblijf hield; zijn geheime rapporten waren, aldus een NSB'er die er enkele las, 'bakerpraatjes zonder enige inhoud.'¹

Men ziet: van deze vier *Beauftragten* bezaten er drie (Conring, Schwebel, Völckers) bestuurservaring in Duitsland voor zij in Nederland benoemd werden. Misschien droeg dat er toe bij dat zij hun functie zo lang uitgeoefend hebben. Van de overige twintig provinciale *Beauftragten* hadden de meesten hun benoeming te danken aan het feit dat zij zich in Duitsland ijverige *Parteigenossen* betoond hadden. Dat was overeenkomstig Seyss-Inquarts wens. Eerst had hij gedacht dat hij typische bestuursambtenaren nodig had, maar toen hem bleek dat het Nederlandse overheidsapparaat normaal en loyaal voortwerkte, was hij tot het inzicht gekomen dat hij aan '*politisch erfahrene Männer*' meer zou hebben: die had hij via Schmidt bij Bormann aangevraagd.² Seyss-Inquart handhaafde evenwel verscheidene figuren die, als Conring bijvoorbeeld, al met de *Militärverwaltung* ons land binnengekomen waren. In elk geval moest in de gecorrigeerde visie van de *Reichskommissar* het accent bij het politieke werk der *Beauftragten* komen te liggen: zij moesten in provinciaal of stedelijk verband de verhoudingen in nationaal-socialistische richting forceren zoals Seyss-Inquart en vooral ook Schmidt dit in landelijk verband deden. In de begintijd hadden de *Beauftragten* met Schmidt dan ook het meeste contact³ en de *Referenten* die aan hun staf toegevoegd werden, hadden als regel taken die een afspiegeling vormden van de werkzaamheden waarmee nu juist het *Generalkommissariat* van Schmidt belast was. Die *Referenten* waren practisch allen uitgesproken nationaal-socialisten van wie sommigen tot het partijkader behoorden, anderen in Duitsland slechts bescheiden maatschappelijke functies bekleed hadden. Er waren onder hen hoogst kwalijke figuren die in menig geval meer in de

¹ J. A. Dekker: 'De *Beauftragten des Reichskommissars für die Provinzen*', p. 97 (Doc I-323, a-5). ² Seyss-Inquart: '*Erster Bericht*' (19 juli 1940), p. 9 (Doc I-1564, a-4).

³ DGBR: p.v. W. F. A. Ritterbusch (14 aug. 1947), p. 20 (Doc I-1412, a-3).